

Врз основа на член 24 став (1) точка 2) алинеја 2 а во врска со член 79 став (2) од Законот за енергетика* („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија на седницата одржана на 8 јануари 2021 година донесе

РЕШЕНИЕ

за одобрување на Правила за изменување на Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем

1. Со ова решение се одобруваат Правила за изменување на Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем доставени од Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем во државна сопственост, Скопје.
2. Одобрените правила од точка 1 од ова решение се дадени во Прилог кој е составен дел на ова решение.
3. Се задолжува Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем во државна сопственост, Скопје, одобрените Правила од точка 1 од ова решение да ги донесе во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на ова решение, како и да ги објави во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и на својата веб страница.
4. Ова решение се доставува до Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем во државна сопственост, Скопје.
5. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а се објавува на веб страницата на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Врз основа член 79 став (2) од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 96/19) Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем во државна сопственост, Скопје, (во понатамошниот текст: АД МЕПСО) до Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Регулаторна комисија за енергетика) достави на одобрување предлог Правила за изменување на Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем (во понатамошниот текст: Правила) број 12-2626/1 од 30 декември 2020 година.

АД МЕПСО, врз основа на поднесено Барање за измена на Правилата за балансирање од АД „ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА“, (во понатамошниот текст: АД ЕСМ Скопје) утврди дека во член 104 став (6) од Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 179/19, 242/19 и 49/20) е уредено дека член 30 став (2), односно член 47 став (2) ќе почнат да се применуваат од 2021 година. Овие членови се однесуваат на пресметка на трошокот на давателот на системски услуги за необезбеден aFRR балансен капацитет, односно необезбеден mFRR балансен капацитет.

АД МЕРСО со Правилата предлага оваа обврска за производителот со најголем инсталиран капацитет да започне од 1 јули 2021 година. АД МЕРСО се согласува со образложението на АД ЕСМ Скопје, како производител со најголем инсталиран капацитет, дека акумулациите во тековниов период се на ниско ниво, постојат мали дотоци, се зголемува потрошувачка на електрична енергија за време на зимскиот период, како и тоа дека АД ЕСМ Скопје има отворени прашања со номинирање на одредени единици за обезбедување на aFRR и mFRR балансен капацитет за период од еден месец во услови кои можат брзо да се променат.

Дополнително, ваквиот предлог АД МЕРСО го темели на фактот дека е потребно најоптимално искористување на хидропотенцијалот за обезбедување системски услуги за одржување на сигурна и стабилна работа на електропреносниот систем.

Со оглед на тоа што по укинувањето на вонредната состојба во Република Северна Македонија сеуште постои пандемија од заразна болест и е прогласена кризна состојба, а во интерес на зачувување на здравјето на странките, Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги со Решение бр.02-13/1 од 8 јануари 2021 година, одлучи да се одржи седница за донесување на Решение за одобрување на Правила за изменување на Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем без одржување на подготвителна седница.

На 8 јануари 2021 година Регулаторната комисија за енергетика одржа седница на која се одобрија Правилата за изменување на Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем кои се во прилог на ова решение.

Имајќи го во предвид горенаведеното се одлучи како во диспозитивот на ова решение.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова решение може да се поведе управен спор во рок од 30 дена од денот на приемот.

Бр.12-14/1

8 јануари 2020 година

Скопје

Претседател на

**Регулаторна комисија за енергетика и водни
услуги на Република Северна Македонија**

Марко Бислимоски

ПРИЛОГ: Правила за изменување на Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем

ПРЕДЛОГ

Врз основа на член 236 став (4) точка 2), во врска со член 79 став (2) од Законот за енергетика* („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр 96/19), а согласно член 19 од Статутот на АД МЕПСО во државна сопственост, Скопје, Управниот одбор на Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем во државна сопственост, Скопје, а по претходно одобрување од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија со Решение бр. ~~xx-xxxx/x~~ од ~~xx~~ декември 2020 година, на ден ~~xx~~ декември 2020 година донесе:

ПРАВИЛА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА БАЛАНСИРАЊЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИОТ СИСТЕМ

Член 1

(1) Во Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем (Службен весник на Република Северна Македонија бр. 179/19, бр.242/19 и бр.49/20), во член 104, став (б), по зборот „од“ се додаваат зборовите „1 јули“.

Член 2

(1) Овие правила влегуваат во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Образложение

Врз основа на барањето за дополна на Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем од страна на АД ЕСМ Скопје со арх.бр. 09-8075 од 28.12.2020 година, Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем во државна сопственост, Скопје, предлага да се донесат Правила за изменување на Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 179/2019, 242/2019 и 49/20).

Во Барањето на АД ЕСМ Скопје, како причина за потребата за промена на Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем се наведуваат: исклучително ниско ниво на акумулациите, малите дотоци во хидроакумулациите, зголемената потрошувачка на електрична енергија за време на зимскиот период, како и проблемот со номинирање на одредени балансни единици за обезбедување на aFRR и mFRR балансен капацитет за период од еден месец (или повеќе) поради тоа што во текот на месецот условите можат брзо да се променат и истите да не бидат во можност да ја обезбедат бараната системска услуга. Во овој случај АД МЕПСО ќе биде приморан да ги примени одредбите од Член 30 став (2) и Член 47 став (2) од Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем и да го пресмета трошошокот за необезбедена aFRR и/или mFRR балансна енергија со што би се предизвикало дополнително финансиско оптоварување на АД ЕСМ.

Сметаме дека одложувањето на примената на Член 30 став (2) и Член 47 став (2) од Правилата за балансирање на електроенергетскиот систем ќе придонесе во насока на најоптимално можно искористување на моментално расположивиот хидропотенцијал за

обезбедување системски услуги како и за исполнување на преземените обврски на АД МЕРСО согласно меѓународно ратификуваните договори за обезбедување системски услуги.

Земајќи ги предвид горенаведените причини, како и неопходноста и важноста за најоптимално можно искористување на моментално расположивиот хидропотенцијал за обезбедување системски услуги кои имаат круцијално значење за одржување на сигурна и стабилна работа на електроенергетскиот систем, АД МЕРСО во државна сопственост, Скопје се согласува примената на членот 30 став (2) и членот 47 став(2) од овие Правила каде што се повикува на пенали за необезбедување на системски услуги, да се пролонгира до 1 јули 2021 година кај производителот на електрична енергија со најголем инсталиран капацитет, од кој АД МЕРСО во државна сопственост, Скопје, го обезбедува најголемиот дел од системските услуги.